

POSTANOWIENIE

Dnia 27 maja 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Zbigniew Puskarski

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu

w dniu 27 maja 2024 r.

wniosku obrońcy skazanego **T. M.**

o wyłączenie sędziego od udziału w sprawie,

na podstawie art. 41 § 1 k.p.k. w zw. z art. 42 § 1 i 4 k.p.k., art. 6 ust. 1 Europejskiej Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności

postanowił:

**wyłączyć sędziego Sądu Najwyższego Adama Rocha od udziału
w sprawie kasacyjnej o sygn. akt IV KK 135/24.**

UZASADNIENIE

W dniu 26 marca 2024 r. do Sądu Najwyższego wpłynęły wniesione przez obrońców skazanego T. M. kasacje (procesowo - jedna kasacja) od wyroku Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 19 października 2023 r., sygn. akt II AKa 349/23, utrzymującego w mocy wyrok Sądu Okręgowego w Katowicach 29 maja 2023 r., sygn. akt V K 93/23.

Sprawa została zarejestrowana pod sygnaturą IV KK 135/24 i zarządzeniem Prezesa Sądu Najwyższego kierującego pracą Izby Karnej z dnia 8 kwietnia 2024 r. przydzielona sędziemu SN Adamowi Rochowi. Po odebraniu zawiadomienia o składzie Sądu Najwyższego mającym rozpoznać kasację, obrońca skazanego adw. P.Z. złożył, powołując się na art. 40 § 1 pkt 1 k.p.k. w zw. z art. 42 § 1 k.p.k.,

obszernie umotywowany wniosek o wyłączenie ww. sędziego od rozpoznania sprawy, z uwagi na to, że „przedmiotowe postępowanie dotyczy go bezpośrednio, co przejawia się w nominowaniu go na stanowisko sędziego Sądu Najwyższego na mocy uchwały Krajowej Rady Sądownictwa, której skład został ukształtowany na podstawie ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2018.3 z dn. 2018.01.02), a zatem rozpoznając niniejszy środek zaskarżenia, w którym obrońca podnosi wystąpienie bezwzględnej przyczyny odwoławczej dotyczącej nieprawidłowego statusu sędziego Sądu Apelacyjnego w Katowicach, który również został powołany do orzekania na mocy uchwały wadliwie ukształtowanej Krajowej Rady Sądownictwa, niniejszy sędzia rozpoznałby sprawę, która dotyczy go bezpośrednio, bowiem również musiałby wypowiedzieć się co do swojego własnego statusu sędziego”.

Powołując się na taką samą podstawę prawną, w pkt II pisma jego autor wniósł o wyłączenie od rozpoznania wniosku licznej grupy imiennie wskazanych sędziów Sądu Najwyższego, również powołanych do pełnienia urzędu na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa, której skład został ukształtowany na podstawie wspomnianej ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r., „z uwagi na to, że niniejsza sprawa dotyczy ich bezpośrednio”.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniosek zasługiwał na uwzględnienie, jakkolwiek praktyka orzecznicza Sądu Najwyższego pokazuje, że w analogicznej sytuacji podstawą prawną wyłączenia sędziego nie jest art. 40 § 1 pkt 1 k.p.k. Z kolei nieaktualna była kwestia wyłączenia sędziów wymienionych w pkt II pisma w sytuacji, gdy do składu Sądu Najwyższego rozpoznającego wniosek pierwotny nie został wyznaczony żaden z tych sędziów. W uzupełnieniu celowe będzie nadmienić, że kwestia wyłączenia sędziego aktualizuje się dopiero wtedy, gdy zostanie on wyznaczony do składu mającego rozpoznać daną sprawę.

Jest faktem, że pan Adam Roch został powołany do pełnienia urzędu sędziego Sądu Najwyższego na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej w trybie określonym przepisami ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw (w kasacji wskazano,

że chodzi o uchwałę KRS z dnia 28 sierpnia 2018 r. nr 317/2018). Uznając, że procedura nominacyjna sędziego, w której uczestniczyła tak ukształtowana Krajowa Rada Sądownictwa jest wadliwa, w kasacji autorstwa adw. P. Zemły podniesiono m.in. zarzut zaistnienia uchybienia wymienionego w art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k., z uwagi na udział w składzie orzekającym Sądu Apelacyjnego w Katowicach sędziego również powołanego do pełnienia urzędu na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej w trybie określonym przepisami ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. Dodatkowo zaznaczono, że sędzia ten pełni funkcję nominowanego przez Ministra Sprawiedliwości Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego Sędziów Sądów Powszechnych przy Sądzie Apelacyjnym w Katowicach. W takim razie zasadne jest przewidywanie, że sędzia Adam Roch oceniałby kasację przez pryzmat własnego statusu zawodowego; budzi to uzasadnione wątpliwości, wyartykułowane przez obrońcę skazanego, co do zdolności obiektywnego rozpoznania przedmiotowej sprawy przez Sąd, w którego składzie zasiadałby wymieniony sędzia.

Obrońca nawiązał także do uchwały składu połączonych Izb: Cywilnej, Karnej oraz Pracy i Ubezpieczeń Społecznych Sądu Najwyższego z dnia 23 stycznia 2020 r., BSA I-4110-1/20 (zasadnie wskazał, że zachowuje ona aktualność), jak też do uchwały składu 7 sędziów Sądu Najwyższego z dnia 2 czerwca 2022 r., I KZP 2/22. W pkt 1. uchwały trzech Izb stwierdzono, iż „nienależyta obsada sądu w rozumieniu art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. (...) zachodzi także wtedy, gdy w składzie sądu bierze udział osoba powołana na urząd sędziego Sądu Najwyższego na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej w trybie określonym przepisami ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2018 r., poz. 3)”. Z kolei w pkt 6 uchwały składu 7 sędziów Sądu Najwyższego, I KZP 2/22, stwierdzono, że środek odwoławczy zawierający zarzuty dotyczące uchybienia w procedurze powołania sędziego nie może być rozpoznany przez sąd, w skład którego wchodzi osoba powołana w takiej samej procedurze. W takim razie za wyłączeniem sędziego Adama Rocha od udziału w sprawie przemawia także potrzeba zagwarantowania stronom postępowania kasacyjnego takiego składu Sądu, co do którego nie będzie można twierdzić, że został nienależycie obsadzony, co mogłoby skutkować ewentualnym

wnioskiem o wznowienie postępowania kasacyjnego, względnie przeniesieniem sprawy na forum Europejskiego Trybunału Praw Człowieka, do którego orzecznictwa (także orzecznictwa Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej) obrońca również się odwołał. Przytoczone okoliczności czyniły zbędnym wypowiedanie się co do podniesionego we wniosku statusu sędziego Adama Rocha w kontekście jego wcześniejszego orzekania w Izbie Dyscyplinarnej Sądu Najwyższego, organie nieuznawanego za sąd prawidłowo ustanowiony.

Mając powyższe na uwadze, orzeczono jak na wstępie.

[J.J.]

[ms]